

İSTİNAF Arapça olup,yeniden başlama anlamına gelmektedir.Ayrıca “sözün başlangıcı”anlamının bulunduğu da açıklanmaktadır.İstinaf,ilk derece mahkemelerinin henüz kesinleşmemiş son kararının/hükümlerinin hem maddi hem de hukuki yönden denetlenerek,hukuka aykırılıklarını gidermek için kabul edilmiş bir yasa yoludur.Yargı halini almamış yani kesinleşmemiş kararlara karşı kabul edildiği için,istinaf yolu olağan yasa yollarından biridir. İstinaf yasa yolunda,hem hukuki hem de maddi yönden inceleme yapılmaktadır.İstinaf yasa yolunda ,gerektiğinde maddi olayların yeniden duruşmayla incelenmesi gerçekleştirilmektedir.Öğrenme yargılaması yapılarak daha önce ilk derece mahkemesince yapılan tespitlerin yanı sıra yapılan yargılamanın ve uygulanan normun yerinde olup olmadığı hukuki açıdan denetlenmektedir.Bu nedendir ki istinaf ikinci derecedir.Maddi olay yargılaması ve gerçek anlamda duruşma yapılmadığı için temyiz yolu, ne ikinci ne de üçüncü derecedir.

İstinaf yasa yolunda hem maddi ve hem de hukuki inceleme yapıldığı için temyiz yoluna göre daha geniş bir yasa yoludur.

İstinaf yasa yolu ilk kez 1808 tarihli Fransız Ceza Yargılama Yasası'ndan alınan 1879 tarihli usul yasası ile hukukumuzda girmiştir.Cumhuriyet kurulduktan sonra,24.4.1924 tarihli ve 469 sayılı yasa ile istinaf mahkemeleri kaldırılmıştır.Bunun çeşitli nedenleri vardı.

Türkiye'de istinaf yasa yolu 5271 sayılı ceza Yargılama Yasası ile kabul edilmiştir.Bu yasa 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe girmiştir.Ancak,istinaf yasa yoluna başvurulduğunda,bu yasa yasa yolunda yargılama makamı olarak görev yapacak olan Bölge Adliye Mahkemeleri,yasada öngörülen iki yıllık süre içinde,göreve başlamamışlardır.

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun 15.05.2007 tarih ve 205 sayılı 07.06.2011 tarih ve 187 sayılı kararlarıyla olumlu görüşü alınarak bölgenin coğrafi durumları ve iş yoğunluklarına göre,Adalet Bakanlığınca

İstanbul,Ankara,İzmir,Bursa,Konya,Samsun,Diyarbakır,Antalya,Gaziantep,Kayseri,Sakarya,Trabzon ve Van'da olmak üzere 15 yerde görev yapacak olan Bölge Adliye mahkemeleri 18.05.2007 ve 13.06.2011 tarihlerinde kurulmuştur.

Ancak daha sonra alınan karar uyarınca kurulan Bölge Adliye Mahkemeleri'nin ilk olarak Antalya,Ankara,Erzurum,Gaziantep,İstanbul,İzmir ve Samsun illerinde görevine başlamasına karar verilmiştir.

Bu nedenle Bölge Adliye Mahkemeleri,kuruluşu tamamlanıp tüm yurttaki görevlere başlayacağı 20.07.2016 tarihine kadar,5271 sayılı ceza Yargılama Yasası'nın istinaf ve temyiz yoluna ilişkin hükümleri uygulanacaktır.

5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye mahkemelerinin kuruluş,Görev ve yetkileri hakkında yasası'nın üçüncü kısmında ise,istinaf yasa yolu mahkemesi olan Bölge Adliye Mahkemelerinin kuruluş,görev ve yetkileri düzenlenmiştir.(m:25-26)İstinaf yasa yoluna ilişkin söz konusu bu yasal düzenlemeler,bölge adliye mahkemelerinin göreve başlama tarihi olan 20 temmuz 2016 tarihinde itibaren uygulanmaya başlayacaktır.

Bu tarihe kadar temyiz yoluna başvurulmuş olan kararlar hakkında ,kesinleşinceye kadar 1412 sayılı Ceza Yargılama Yasasının 305 ila 326 maddeleri uygulanmaya devam edilecektir.Çünkü 5320 sayılı yasanın 8.maddesinin birinci fıkrasında;” Bölge adliye mahkemelerinin 26.9.2004 tarihli 5235 sayılı Adli Yargı İlk derece mahkemeleri ile bölge Adliye Mahkemelerinin kuruluş,Görev ve Yetkileri Hakkında kanunun geçişi 2.maddesi uyarınca Resmi gazete'de ilan edilecek göreve başlama tarihinden önce aleyhine temyiz yoluna başvurulmuş olan kararlar hakkında kesinleşinceye kadar CMUK:322 maddesinin 4-5 ve altıncı fıkraları hariç olmak üzere305 ila326 maddeleri uygulanır.hükmüne yer verilmiştir.Kalın sağlıcakla!

